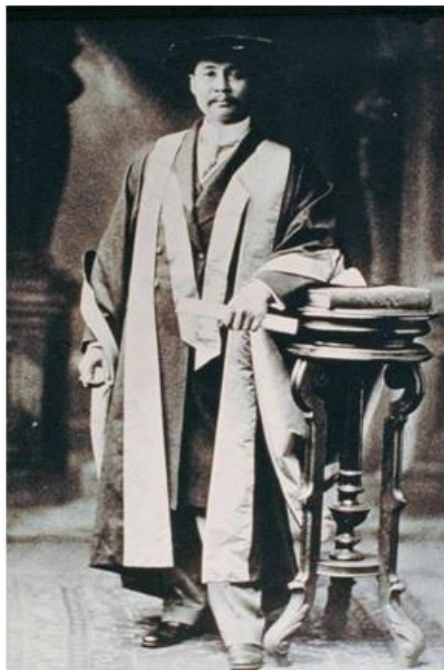

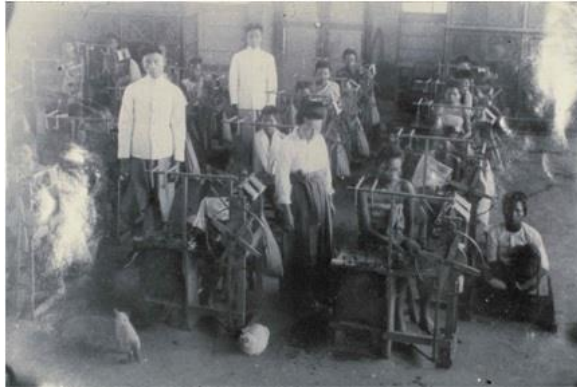

ประวัติกรมหม่อนไหม

พ.ศ. ๒๔๔๖ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมช่างไหม สังกัดกระทรวงเกษตรธิการ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ด้วยพระราชประสงค์ให้ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้วิชาการ และวิทยาศาสตร์ด้านไหม และสร้างผู้รู้ ผู้ชำนาญชาวไทย ทรงไว้วางพระราชหฤทัยให้ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงษ์ (กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม) พระราชโอรส เป็นอธิบดีกรมช่างไหมพระองค์แรก กิจการพัฒนาม่อนไหมจึงเจริญรุดหน้าขึ้นอีกลำดับหนึ่ง

ในเดือนพฤศจิกายนพุทธศักราชเดียวกัน โรงเรียนสอนการทำไหมแห่งแรกโดยคนไทยจึงถือกำเนิดขึ้น ในพระราชวังดุสิต และขยายสู่ปทุมวันเป็นโรงเรียนช่างไหม ซึ่งพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในเวลาต่อมา

พ.ศ. ๒๔๔๗ งานกรมช่างไหมได้ขยายสู่ผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในภูมิภาค สาขากองช่างไหมเมือง นครราชสีมาจึงได้รับการจัดตั้ง เพื่อเป็นแหล่งบำรุงรักษาพันธุ์ไหมไทย มรดกแห่งแผ่นดินไทย และเพื่อส่งเสริม ให้ราษฎรได้เรียนรู้การทำสวนหม่อนและเลี้ยงไหมแบบใหม่ พัฒนาการสาวไหมและทอผ้าให้มีคุณภาพดีขึ้น ขณะเดียวกันวิทยาการปรับปรุงพันธุ์ไหมลูกผสมที่ให้ผลผลิตสูงได้ดำเนินการควบคู่กันไปด้วย ณ กรมช่างไหม กรุงเทพฯ

ด้วยเหตุเสด็จสวรรคตแห่งองค์พระพุทธเจ้าหลวงและการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงษ์ ก่อปรกั้บเกิดการแพร่กระจายของโรคระบาดในหม่อนไหม ก่อความเสียหายอย่าง ใหญ่หลวง การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมแบบใหม่เพื่อผลิตผ้าไหมจึงหยุดชะงักลง

พ.ศ. ๒๔๗๙ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อธิบดีกรมเกษตรและการประมง จัดตั้งโรงสาวไหมขึ้นที่สถานี ส่งเสริมการเลี้ยงไหมจังหวัดนครราชสีมา และมีการพัฒนางานด้านหม่อนไหมเป็นลำดับ

พ.ศ. ๒๔๘๑ จัดตั้งสถานีส่งเสริมการเลี้ยงไหมที่ปากช่อง ห้วยแก้วและพุทไธสง สังกัดกองพืชพันธุ์ กรมกสิกรรม

พ.ศ. ๒๕๐๑ จัดตั้งสถานีส่งเสริมการเลี้ยงไหมขึ้นอีก ๒ แห่งที่จังหวัดร้อยเอ็ด และที่จังหวัด อุบลราชธานี

พ.ศ. ๒๕๑๒ ดำเนินงานทดลองเลี้ยงไหม การผลิตไหมคุณภาพดีปราศจากโรค พัฒนาการวิจัย

ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทำให้งานด้านหม่อนไหมเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับตามศักยภาพของเกษตรกร ภายใต้การดำเนินงานของสถาบันวิจัยหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร และกลุ่มส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม กองส่งเสริมพืชพันธุ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ.๒๕๔๗ คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้งสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม และวันที่ ๓๑ สิงหาคม โดยรวมหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านหม่อนไหม ๒ หน่วยเข้าด้วยกัน ได้แก่ สถาบันวิจัยหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร และกลุ่มส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม กองส่งเสริมพืชพันธุ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ.๒๕๔๘ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ พระราชทานชื่อสถาบันว่า “สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม

พ.ศ.๒๕๔๘ ประกาศกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่๒) เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนที่ ๖๕ ก หน้าที่ ๒๓ จัดตั้งสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ให้เป็นส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการสนองพระราชดำริ ด้านหม่อนไหม บริหารจัดการด้านหม่อนไหมให้เป็นไปอย่างมีระบบครบวงจร อนุรักษ์ คัดครองพันธุ์หม่อนไหม โดยเฉพาะไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน ที่อยู่คู่แผ่นดินไทยมาโดยตลอด ส่งเสริมพัฒนา และดูแลเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ให้เจริญรุดหน้าในการประกอบอาชีพการทำไหม อารังไว้คู่สังคมไทยตลอดไป ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พ.ศ.๒๕๕๐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์ อาคารที่ทำการสถาบันหมอนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ บริเวณเกษตรกลางบางเขน เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๐

พ.ศ.๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการสมควรจะยกฐานะสถาบันหมอนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เป็น “กรมหมอนไหม เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙” เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑

พ.ศ.๒๕๕๔ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จพระราชดำเนินทรง เปิดอาคารที่ทำการกรมหมอนไหม เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔

หมายเหตุ : สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์ กรมหม่อนไหม <https://qsds.go.th/>

ที่มาของแหล่งข้อมูล :

<https://qsds.go.th/%e0%b8%82%e0%b8%88%e0%b8%ad%e0%b8%a1%e0%b8%b8%e0%b8%a5%e0%b8%ad%e0%b8%87%e0%b8%84%e0%b8%8c%e0%b8%81%e0%b8%a3/%e0%b8%8b%e0%b8%a3%e0%b8%b0%e0%b8%a7%e0%b8%b1%e0%b8%85%e0%b8%b4%e0%b8%84%e0%b8%a7%e0%b8%b2%e0%b8%a1%e0%b8%80%e0%b8%8b%e0%b8%87%e0%b8%88%e0%b8%a1%e0%b8%b2/>